

Sipoon kunnan vammaisneuvoston toimintasäätö

Kunnanhallituksen hyväksymä xx.xx.2025 § XX

1 Vammaisneuvoston toiminnan tarkoitus

Vammaisneuvosto on kunnan lakisääteinen vaikuttamistoimielin. Sen toiminnasta säädetään kuntalaissa (410/2015):

28 § Vammaisneuvosto

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Sipoon kunnan hallintosäännön 14 § mukaan kunnanhallitus hyväksyy vammaisneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen vastaavan vaikuttamistoimielimen kanssa.

Vammaisneuvosto toimii yhteistyö- ja asiantuntijaelimenä vammaisuuteen liittyvissä asioissa ja edistää vammaisten henkilöiden näkyvyyttä voimavarana. Neuvoston jäsenillä on merkittävää omakohtaista kokemusta, osaamista ja tietoa vammaisuudesta, esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Niiden hyödyntäminen kunnan eri hallinnonalojen ja liikelaitosten työssä on kaikkien osapuolien yhteinen etu.

2 Tehtävät

1. Vammaisneuvostolle on taattava mahdollisuus toteuttaa kuntalain (410/2015) 28 §:n mukaisia tehtäviä. Vammaisneuvosto toimii aktiivisesti ja omaaloitteisesti tehtäviensä toteuttamiseksi.

2. Vammaisneuvosto edistää kunnan eri toimialojen toiminnan suunnittelua, valmistelua ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vammaisneuvosto tekee aloitteita, ehdotuksia ja antaa lausuntoja kunnan eri hallintokunnille em. asioista.
3. Vammaisneuvosto edistää vammaisten henkilöiden tasavertaista osallistumista koulutukseen, työhön, asumiseen, kulttuuri- ja harrastustoimintaan ja kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin.
4. Vammaisneuvosto osallistuu kuntastrategian (kuntalaki 410/2015 § 37), hyvinvointisuunnitelman (laki sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä 612/2021 § 6) ja muiden kunnan toimintaa ohjaavien suunnitelmien laatimiseen vammaisten näkökulmasta ja seuraa niiden toteutumista.
5. Vammaisneuvosto edistää esteettömyyttä ja vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset tilat soveltuvat myös niille, joiden kyky liikkua, toimia ja suunnistaa on vamman, iän tai muun syyn vuoksi rajoittunut.
6. Vammaisneuvosto edistää saavutettavaa tiedottamista ja viestintää, joka huomioi vammaiset ihmiset.
7. Vammaisneuvosto lisää vammaisten ja heitä edustavien järjestöjen ja kunnan viranomaisten yhteistoimintaa.
8. Vammaisneuvosto edistää toiminnallaan kolmannen sektorin toimintaa vammaisten henkilöiden tukemiseksi.
9. Vammaisneuvosto tekee yhteistyötä hyvinvointialueen alueellisen vammaisneuvoston kanssa ja toimii yhteistyössä valtakunnallisen ja muiden kuntien vammaisneuvostojen kanssa. Kunta korvaa matkakulut ja kokouspalkkiot kunnan hallintosäännön mukaisesti.
10. Vammaisneuvosto kouluttautuu ja seuraa ajankohtaisia, vammaisia koskevia asioita. Kunta mahdollistaa vammaisneuvoston jäsenille tarpeenmukaisen koulutuksen, kuten perehdytyskoulutuksen toimikauden alkaessa sekä vammaisneuvoston edustajan/edustajien osallistumisen valtakunnallisille vammaisneuvostopäiville. Kunta korvaa matkakulut ja kokouspalkkiot kunnan hallintosäännön mukaisesti.

3 Asettaminen ja kokoonpano

Kunnanhallitus asettaa vammaisneuvoston.

Vammaisneuvostoon nimetään kuusi (6) jäsentä valintakokouksen esityksen perusteella. Valintakokouksessa ehdolle voivat asettua vammaiset henkilöt ja vammaisten omaiset. Lisäksi ehdokkaita voivat asettaa ne vammais- ja potilasyhdistykset, jotka edustavat sipoolaisia jäseniään. Vammaisneuvostoon

on suositeltavaa valita edustajia mahdollisimman kattavasti eri vammaisryhmistä, huomioiden omaiset ja vammaisten lasten perheet. Vammaisneuvoston jäsenten suositellaan olevan kunnan asukkaita.

Sipoon kunta kutsuu valintakokoukseen Sipoon kunnassa toimivat vammais- ja potilasyhdistysten yhteistyöjärjestöt sekä ehdolle asettumisesta kiinnostuneet vammaiset ja vammaisten omaiset. Kunta tiedottaa valintakokouksesta kunnan nettisivuilla ja paikallislehdessä.

Valintakokous valitsee ensin valintakokouksen puheenjohtajan. Seuraavaksi valintakokous valitsee äänestyksellä vammaisneuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet. Valintakokouksen tekemä esitys vammaisneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä annetaan kunnanhallitukselle.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan toimikaudeksi toimikauden ensimmäisessä kokouksessa, joka pidetään viimeistään kuukausi vammaisneuvoston asettamisen jälkeen. Vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla vammaisneuvoston varsinaisia jäseniä.

Vammaisneuvostoon kuuluu lisäksi enintään neljä (4) luottamushenkilöä. Luottamushenkilöillä on neuvostossa läsnäolo- ja puheoikeus. Kunnanhallitus nimeää luottamushenkilöjäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

4 Toimikausi

Kunnanhallitus asettaa vammaisneuvoston valtuustokaudeksi.

Vammaisneuvostoa täydennetään toimikauden aikana tarvittaessa uusilla jäsenillä, jotka kunnanhallitus asettaa.

Vammaisneuvoston jäsenet voivat pyytää eroa kesken toimikauden. Eronpyynnöstä tulee ilmoittaa kirjallisesti vammaisneuvoston puheenjohtajalle, vastuuviranhaltijalle tai sihteerille. Eronpyynnön jättäneen jäsenen varajäsen osallistuu vammaisneuvoston kokouksiin siihen asti, kunnes kunnanhallitus on myöntänyt eron ja nimennyt uuden jäsenen ja varajäsenen.

Toimikauden päättyessä istuva vammaisneuvosto jatkaa toimintaansa, kunnes uusi on nimitetty ja järjestäytynyt.

5 Vammaisneuvoston erottaminen kesken toimikauden

Kunnanhallitus voi erottaa kunnan vammaisneuvoston kesken toimikauden, jos vaikuttamistoimielin ei ole toimintakykyinen siinä tehtävässä, johon se on asetettu.

Kunnanhallitus asettaa uuden vammaisneuvoston toimintasäännön mukaisesti.

6 Vammaisneuvoston edustajat muissa toimielimissä ja työryhmissä

Vammaisneuvosto voi esittää Sipoon kunnan toimielimille tai työryhmille vammaisneuvoston edustajan nimeämistä. Toimielimet ja työryhmät päättävät kokouksiinsa osallistumisesta hallintosäännön ja omien käytäntöjensä mukaisesti.

Vammaisneuvoston edustajat voivat osallistua pyynnöstä toimielinten ja työryhmien kokouksiin silloin, kun kokouksissa käsitellään vammaisia koskevia asioita.

7 Toiminnasta vastaava viranhaltija ja sihteeri

Vammaisneuvoston toiminnasta vastaava viranhaltija on hyvinvointipäällikkö, joka vastaa vammaisneuvostossa käsiteltävien asioiden valmistelusta.

Arjen ja vapaa-ajan toimiala osoittaa vammaisneuvostolle sihteerin, joka vastaa vammaisneuvoston kokousten sihteerin tehtävistä.

8 Kokouskäytännöt

Vammaisneuvosto kokoontuu vähintään neljä (4) kertaa vuodessa ja lisäksi tarvittaessa siten, että neuvostolla on todellinen mahdollisuus vaikuttaa vammaisia koskeviin asioihin ja vastata lausuntopyyntöihin aikataulussa.

Koollekutsujana toimii puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, jos puheenjohtaja on estynyt. Kokous on kutsuttava koolle myös, jos enemmistö jäsenistä vaatii sitä. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sopii kokouksesta vammaisneuvoston vastuuviranhaltijan ja sihteerin kanssa.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille viimeistään viisi (5) vuorokautta ennen kokousta. Mikäli varsinainen jäsen on estynyt osallistumasta kokoukseen, hänen velvollisuutensa on toimittaa kokouskutsu henkilökohtaiselle varajäsenelleen.

Vammaisneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja puolet jäsenistä ovat läsnä.

Vammaisneuvoston kokouksista laaditaan pöytäkirja. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua pöytäkirjantarkastajaa. Tarkastetut pöytäkirjat julkaistaan Sipoon kunnan verkkosivuilla.

Vammaisneuvosto kutsuu kokouksiinsa tarvittaessa eri alojen asiantuntijoita. Vammaisneuvosto voi perustaa työryhmiä ja kutsua niihin vammaisia ja vammaisten omaisia myös neuvoston ulkopuolelta, mikä edistää vammaisten henkilöiden laajaa osallisuutta.

9 Toimintakertomus ja toimintasuunnitelma

Vammaisneuvosto laatii vuosittain toimintakertomuksen menneen vuoden toiminnasta sekä toimintasuunnitelman, jossa valitaan tulevan toimintavuoden painopisteet. Toimintakertomus ja toimintasuunnitelma annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle.

10 Yhteistyö Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) § 32 mukaan hyvinvointialueiden alueellisten vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasäännön mukaan kuntien nimeämät jäsenet edustavat oman kuntansa vammaisneuvostoa sekä toimivat tiedon välittäjinä omaan kuntaansa päin ja sieltä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimeen.

Sipoon kunnan vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan edustajansa ja henkilökohtaisen varajäsenen tai varajäsenet Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon. Nimeäminen tehdään alueellisen vammaisneuvoston nimeämispyynnön mukaisesti.

Sipoon kunnan vammaisneuvostossa käsitellään säännöllisesti hyvinvointialueen ajankohtaisia vammaisia koskevia asioita, jolloin Sipoon edustaja hyvinvointialueen vammaisneuvostossa esittelee keskeiset hyvinvointialueen vastaavassa neuvostossa käsitellyt asiat. Sipoon edustaja hyvinvointialueen vammaisneuvostossa vie hyvinvointialueen vammaisneuvostolle tiedon Sipoon vammaisneuvostossa esiin tulleista asioista, jotka liittyvät hyvinvointialueen lakisääteisiin tehtäviin (sosiaali- ja terveydenhuolto, pelastustoimi).

Sipoon kunnan vammaisneuvosto tekee yhteistyötä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa tarpeenmukaisesti.